

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. หลักการและเหตุผล

ปัญหาสุขภาพของประชากรไทยยังคงเป็นปัญหาใหญ่ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบสืบเนื่องจากสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนไปของประเทศ งานวิจัยด้านสุขภาพและการแพทย์ภายใต้บทบาทภารกิจของ สวรส. จึงต้องสร้างองค์ความรู้ ภายใต้ขอบเขตการวิจัยที่ครอบคลุมระบบสุขภาพที่สำคัญ เช่น ระบบยา เวชภัณฑ์ เทคโนโลยีทางการแพทย์ กำลังคนด้านสุขภาพ ระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ระบบบริการสุขภาพ การเงินการคลังสุขภาพ ระบบอภิบาลสุขภาพ การแพทย์แม่นยำหรือจีโนมิกส์ และปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ (Social determinants of health) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร การเข้าสู่สังคมสูงวัย สิ่งแวดล้อม ภูมิอากาศ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health literacy) ผลกระทบจากสภาวะวิกฤติต่างๆ รวมถึงการวิจัยที่สนับสนุนนโยบายสาธารณะ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การสร้างแนวปฏิบัติที่เหมาะสม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดูแลสุขภาพ การป้องกันการเกิดโรค และลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในทุกช่วงวัยของประชากร เพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 สนับสนุนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมภายใต้แผนงานวิจัยมุ่งเป้าด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยมุ่งเน้นการยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศให้พร้อมรับโรคระบาดระดับชาติโรคอุบัติใหม่ และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ที่ครอบคลุมการพัฒนากระบวนการเพื่อยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ การพัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ และการพัฒนาความเป็นธรรมในระบบสุขภาพ

2.2 สนับสนุนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภายใต้แผนงานวิจัยจีโนมิกส์ประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการสร้างความสามารถและยกระดับการให้บริการจีโนมิกส์และการแพทย์แม่นยำเพื่อให้เกิดบริการการรักษามีความแม่นยำสูง

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

สวรส. ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ภายใต้ 2 แผนงาน ได้แก่ แผนงานวิจัยมุ่งเป้าด้านการแพทย์และสาธารณสุข และแผนงานวิจัยจีโนมิกส์ประเทศไทย โดยมีรายละเอียดของ ยุทธศาสตร์ แผน/ แผนงานกองทุนวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) วัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลัก และกรอบการวิจัย ในแต่ละแผนงานวิจัยของ สวรส. ดังนี้

3.1 แผนงานวิจัยมุ่งเป้าด้านการแพทย์และสาธารณสุข

งานวิจัยด้านการแพทย์และสาธารณสุขภายใต้บทบาทภารกิจของ สวรส. เป็นการสร้างองค์ความรู้ ภายใต้ขอบเขตการวิจัยที่ครอบคลุมระบบสุขภาพที่สำคัญ เช่น ระบบยา เวชภัณฑ์ เทคโนโลยีทางการแพทย์ กำลังคนด้านสุขภาพ ระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ระบบบริการสุขภาพ การเงินการคลังสุขภาพ ระบบอภิบาลสุขภาพ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็นต้น โดยมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ แผน/ แผนงานกองทุน ววน. กับ แผนงานวิจัยและกรอบการวิจัยของ สวรส. ดังนี้

แผน ววน. P10 (S2) ยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศให้พร้อมรับโรคระบาดระดับชาติ และโรคอุบัติใหม่

แผนงานย่อย

N14 (S2P10) พัฒนาระบบบริการเพื่อยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ*

N15 (S2P10) พัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ*

N16 (S2P10) พัฒนาความเป็นธรรมในระบบสุขภาพ*

หมายเหตุ 1. *พร้อมรับโรคระบาดระดับชาติ โรคอุบัติใหม่ และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)
2. S=ยุทธศาสตร์, P=แผน, N=แผนงานย่อย (Non flagship)

วัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลัก (Objectives and key results: OKRs)

Objective O1 ยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศให้พร้อมรับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ด้วยการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม

Key result

KR1 ร้อยละของระบบสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศและ/หรือพื้นที่ ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงวัคซีนและยาสำหรับโรคอุบัติใหม่ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี จากปีฐาน 2565)

KR2 จำนวนสถาบัน/ศูนย์วิจัยในสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น และกระจายในทุกภูมิภาค (เพิ่มขึ้นเป็น 3 แห่ง)

KR3 จำนวนเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ ที่ถูกนำไปใช้และประชาชนเข้าถึงบริการได้ มีจำนวนเพิ่มขึ้น (เพิ่มขึ้นจำนวน 10 ชิ้น)

KR4 จำนวนข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มาตรการ และการบริหารจัดการของระบบการเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศโดยใช้การวิจัยประเมินผลเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ในระดับประเทศและพื้นที่ (เพิ่มขึ้นจำนวนปีละ 1 ชุด)

KR5 จำนวนประชาชนที่ได้รับบริการจากระบบสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศและพื้นที่ ซึ่งใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ มีจำนวนเพิ่มขึ้น (เพิ่มขึ้นจำนวน 1,000,000 คน)

หมายเหตุ ทุก KR ครอบคลุมโรคระบาดระดับชาติ โรคอุบัติใหม่ และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

กรอบการวิจัย

ระบบกำลังคนด้านสุขภาพ S2P10N15 OKR: O1, KR 1-5	3.1 ข้อเสนอการผลิตและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 3.2 ข้อเสนอการกระจายบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ และโรคอุบัติใหม่ 3.3 ข้อเสนอการธำรงรักษาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ 3.4 ข้อเสนอและแนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความเชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยา บทบาทในการสืบสวน สอบสวนโรค ควบคุม และป้องกันการแพร่กระจายของโรค ที่เน้นสหสาขาวิชาชีพ 3.5 รูปแบบการผลิตกำลังคนด้านสุขภาพที่มีคุณภาพและมีจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ เพื่อสุขภาวะชุมชน
---	---

ระบบบริการสุขภาพ S2P10N15 OKR: O1, KR 1-5	4.1 ประเมินสถานการณ์นโยบายด้านระบบสุขภาพของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ พร้อมระบุจุดแข็งจุดอ่อนที่มีอยู่ในปัจจุบัน 4.2 ประเมินแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่เป็นโอกาสในการพัฒนาและภาวะคุกคามต่อนโยบายด้านระบบสุขภาพของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต ทั้งด้านโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ 4.3 พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและดำเนินนโยบายด้านระบบสุขภาพของประเทศไทยที่เหมาะสมกับบริบท ทั้งด้านโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ 4.4 พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการเตรียมการ การป้องกัน และการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ ทั้งในด้านรูปแบบการบริการ 4.5 พัฒนารูปแบบการบริการสุขภาพ สาขาระบบบริการปฐมภูมิและสุขภาพอำเภอ สาขาโรคไม่ติดต่อ สาขาการดูแลระยะเปลี่ยนผ่านผู้ป่วยระยะกึ่งเฉียบพลันและการดูแลแบบประคับประคอง สาขาโรคหัวใจ สาขาโรคมะเร็ง สาขาอุบัติเหตุและฉุกเฉิน สาขาทารกแรกเกิด สาขาสุขาภวจิต จิตเวช และยาเสพติด สาขาไต สาขาทา สาขาทะทันตกรรมไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ สาขาแม่และเด็ก สาขาศัลยกรรม สาขาออร์โธปิดิกส์ 4.6 พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพของระบบบริการ 4.7 รูปแบบระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ ที่เหมาะสมในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ 4.8 รูปแบบระบบสุขภาพชุมชนที่เหมาะสมในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยด้วยระบบการแยกกักตัวที่บ้าน สำหรับผู้ป่วยโรคโควิด 19 ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4.9 รูปแบบระบบสุขภาพที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพ ทั้งในสถานการณ์ปกติและฉุกเฉิน ประชาชนกลุ่มต่างๆ ทุกช่วงวัย ทุกชนชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจ ทุกพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีความจำเพาะด้านสุขภาพ คนด้อยโอกาสในสังคม กลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางอย่างครอบคลุมก่อนเป็นอันดับแรก ในการเข้าถึงระบบสุขภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำ ไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งในเรื่องคุณภาพชีวิตและเรื่องการเข้าถึงระบบสุขภาพ 4.10 ภาระโรค (Burden of Disease) ของ COVID-19
---	--

ระบบอภิบาลสุขภาพ S2P10N15 OKR: O1, KR 1-5	7.1 บทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในการดูแลงานด้านสุขภาพ ในฐานะ Provider/Purchaser/Regulator 7.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย กลไกและกระบวนการในการตัดสินใจการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด 7.3 ข้อเสนอเชิงนโยบาย กลไกและกระบวนการในการสนับสนุนการดำเนินการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด 7.4 ถอดบทเรียนสถานศึกษาภายใต้การบริหารจัดการของท้องถิ่นเพื่อปรับใช้การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด 7.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกับ พระราชบัญญัติสุขภาพปฐมภูมิ 7.6 การติดตามประเมินการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประเด็น รูปแบบบริการ กำลังคน ระบบข้อมูล ระบบส่งต่อ การเงินการคลัง การอภิบาลระบบ 7.7 ประเมินผลกลไกและกระบวนการในการตัดสินใจ ระดับประเทศ จังหวัด อำเภอ และตำบล (ประเด็นการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ) ในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด 7.8 ประเมินผลกลไกและกระบวนการในการสนับสนุนการดำเนินการถ่ายโอน การพัฒนาระบบข้อมูล พัฒนาศักยภาพ อบจ. การออกกฎหมาย การทำหลักเกณฑ์ 7.9 ประเมินผลก่อนและหลังการถ่ายโอน บทบาทการทำงาน อัตรากำลัง สิทธิประโยชน์และความก้าวหน้า สถานะของงานบริการสุขภาพ การเชื่อมโยงการทำงานกับ รพ.สต. ใกล้เคียง (ที่ไม่ถ่ายโอน), การทำงานร่วมกับโรงพยาบาลที่เป็นคู่สัญญา การส่งต่อ การเปลี่ยนแปลงในด้านแผนการให้บริการสุขภาพ และหลักฐานเชิงประจักษ์ในการตอบสนองต่อปัญหาทางสุขภาพของประชาชน การเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ของ รพ.สต. (เงินมาจากแหล่งใดบ้าง เพิ่มขึ้นหรือไม่ ได้จาก อบจ. หรือแหล่งอื่น) การเปลี่ยนแปลงด้านความยืดหยุ่นของการใช้จ่ายเงินและการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง provider payment การเปลี่ยนแปลงในด้านค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ รพ.สต.(แรงจูงใจ) การส่งไปฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการดูแล ส่งเสริม รักษา ปั่นฟู เพื่อพัฒนาการทำงานที่ตอบสนองต่อประชาชนให้มีประสิทธิภาพ 7.10 พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการเตรียมการ การป้องกัน และการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ ในด้านรูปแบบการอภิบาลระบบสุขภาพและการพัฒนาศักยภาพของระบบ 7.11 ประเมินผลนโยบาย Health in All Policy 7.12 การประเมินผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ของระบบบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19
--	---

	7.13 ข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการ และการบริหารจัดการของระบบการเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศ 7.14 ข้อเสนอเชิงนโยบายระบบสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศและพื้นที่ในการรับมือกับโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ รวมถึงข้อเสนอการเข้าถึงวัคซีนและยาสำหรับโรคอุบัติใหม่ 7.15 แนวทางการกำหนดนโยบายด้านสุขภาพ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ชัดเจน และเชื่อถือได้ ให้กับผู้ปฏิบัติงานและประชาชน 7.16 รูปแบบการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังหน่วยงานส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่กรณีศึกษาโรค COVID-19
--	--